

[Kai Moltke.]

for USA — en risiko, der dog ikke udspringer direkte af de operationer, der føres i Vietnam, men af de traktater, Washington har underskrevet. De Forenede Stater skyr ingen anstrengelse for at lade de kinesiske ledere forstå, at de begrænsede amerikanske mål i Vietnam ikke rummer nogen trussel mod dem, og at der ikke findes nogen berettiget grund for Peking til at blande sig i krigen i Vietnam.“

Her siges det altså rent ud fra amerikansk side, at risikoen for, at dette kan blive en krig af et langt større format, er til stede, og over for en sådan situation er det vel ganske givet, at alle de kræfter, som vil undgå en verdenskatastrofe, prøver på at influere på begivenhederne så vidt muligt. Allerede den udvikling, der foregår i Vietnam, viser tydeligt, hvad der er baggrunden for denne risiko. Endnu for et par år siden var der ca. 20.000 amerikanske tropper i Vietnam. I dag er der officielt 215.000; der afsendes for tiden nye 20.000, og det bebudes, at inden 1. juli skal styrkerne yderligere forhøjes med 90.000. Man nærmer sig altså de 350.000.

Endvidere er opbudet af våben ikke ringe; jeg har her de tal, som blev opgivet af USAs forsvarsminister. Man disponerer i øjeblikket i Sydvietnam over en årlig mængde ammunition på 1,7 mill. luftbomber, på 16 mill. håndgranater og 11 mill. artillerigranater. Jeg tror ikke, der skal megen fantasi til at forestille sig, at hvis dette kolossale våbenlager, der langt overskrider, hvad der blev benyttet under Korea-krigen, skal fyres af i de kommende måneder, så vil den hjælp, som Sydvietnam angiveligt modtager, i meget væsentlig grad betyde den totale ødelæggelse af store dele af landet. Og her kommer det humanitære moment ind. Kan man hjælpe et folk ved bogstavelig talt gradvis at ødelægge, afbrænde alle de ressourcer, på hvilke nationens eksistens o. s. v. bygger?

Jeg kunne samtidig lide at komme med endnu et citat af en af de amerikanere, der vel må formodes at have det største kendskab til, hvor den nuværende kurs fører hen. Det er en erklæring, der blev afgivet den 12. august 1964 på et møde, og hvori det hed:

„Andre er ivrige efter at udvide konflikten. De opfordrer os til at stille amerikanske drenge til rådighed for at udføre det job, asiatiske drenge skulle gøre. De opfordrer os til at indlede en hensynsløs aktion, som kan sætte millioners liv på spil, som kan inddrage hele Asien, og som sikkert vil true hele verdens fred. Endvidere ville en sådan aktion overhovedet ikke byde på nogen løsning af Vietnams virkelige problemer.“

Ja, det er ikke den demokratiske ordfører, senator Mike Mansfield; det er heller ikke formanden for den udenrigspolitiske komité i senatet, Fulbright — det er tilfældigvis USAs præsident, Lyndon Johnson, der under valgkampen mod Barry Goldwater fremsatte denne fremsynede erklæring om, hvad en yderligere udvidelse af krigsanstrengelserne ville ende i. Dengang havde jeg det indtryk, at man her i Danmark var enig med Johnson; så er spørgsmålet: er man lige så enig med Johnson, når han i dag gennemfører Barry Goldwaters program under sådanne former, at — som han selv sagde — verdensfreden trues?

Når jeg tager disse ting frem som begyndelse, er det først og fremmest, fordi situationen er truende og det derfor ikke er nok, at man giver udtryk for at være bekymret; tiden må vel være inde til, at man tager en konkret stilling. Nu er det jo ikke let for et lille land at bidrage til ændring af en politik, som bestemmes af langt større magter. Det er heller ikke let at finde den generalfaktor for fredens oprettelse, som skal til for at bringe dette vanvid til ophør.

Men det, vi kan gøre i den nuværende situation, er at se på nogle af de ting, som udgør nogle fundamentale træk i udviklingen i Vietnam, se på, hvad de, som har undersøgt billedet mest i international målestok, har ment ville være mest påkrævet som grundlag for freden. Se, den 9. marts — altså for ikke så længe siden, for en uge siden — anså De Forenede Nationers generalsekretær, U Thant, det for nødvendigt mod sædvane at lade sin pressesekretær offentliggøre en kort, moderat og yderst koncis erklæring om, hvad fredens oprettholdelse kræver i den givne situation og i det givne moment. Da jeg gerne vil have, at folketingsret i så vid udstrækning som muligt gøres bekendt med dette dokument,